

SZÉKELY-UDVARHELY

UDVARHELYVÁRMEGYE JOGÜGYI, KÖZIGAZGATÁSI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMIVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI LAPJA

AZ UDVARHELYVÁRMEGYEI KÖZSÉGI ÉS KÖRJEGYZŐK EGYLETE ÉS A GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 10 K. Félévre 5 K. Negyed-
évre 2 K 50 f. Külföldre egész évre 15 korona. Községeknél,
papok, gazdasági egyleti tagok- és közs. előjárónak egész évre
8 K. Tanítóknak, közs. és körjegyzőknek 7 K. — Egy példány
Telefon-szám 15. ára 10 fillér. Telefon-szám 15.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos

BETEGH PÁL.

Főmunkatárs: FÜLEI SZ. LAJOS.

HIRDETÉSI DIJAK: Hivatalos hirdetések 100 szóig minden
szó 4 fillér, azonfelül 2 fillér, magánhirdetések □cm.-ként 6 fillér-
többesbőri közlésnél 4 fillérért közöltetnek. Nyílt-tér sora 1 K. Hir-
detés és nyílt-tér díja előre fizetendő. — Megjelen heten ki nt
k é t s z e r: csütörtökön és vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: BETEGH PÁL könyvkereskedése, könyvnyomató és könyvkötő intézete (Kossuth-utca), hova minden e lapot érdeklő közlemények, előfizetések
M. kir. postatakarék és Clearing számla 10.489. sz. és hirdetések küldendők. — Kéziratok vissza nem adatnak. M. kir. postatakarék és Clearing számla 10.489 sz

A székely néphez.

Nagy Magyarországnak még az utolsó kunyhójában is beszélnek: nagy bajban van a székely; de édes székely népem, mintha rajtad beteljesednék az a közmondás, hogy nincs olyan rossz, amit az ember utoljára meg nem szokna, te mintha nem is tudnád, hogy bajban vagy, már megszoktad azt.

Az élet nehéz terheket ró vállaitokra, közületek sokan megunták küzdeni ellene, mások még ahogy lehet küzdenek s a hajdani boldog székely nemzet boldogtalaná lett.

De neked é'ned kell, nem úgy, mint nyomorék, vagy mint koldus a mások könyörületességéből; él'ned kell boldogan, megelégedetten; a te léted a haza létérdeke is; ha te meghalnál, ki védené meg a Hargita kies ormait.

Amidőn mint vészharang kongása hangzott végig az országon »Pusztul a székely«, megrettent minden magyar szíve; legigazibb barátaid siettek eszméikkel megmutatni azt az utat, amely a te boldogságodra visszavezet és jött a segítség s hála a Gondviselőnek, hogy még azelőtt küldte a szabadító kezét, mielőtt ősi barázdáitokba más nemzet akasztotta volna az ekéjét, vagy mint sorsüldözöttek messze idegenben bódorognátok.

Jött és jön a segítség, de nem mint alamizsnát kapod, mert tudom természetdől, hogy ha az úgy jönne, inkább éhen

halnál, hogysen kinyujtsd érte kezedet; amit kapsz csak úgy kapod mint kölcsönt, melyet, ha bajodból kikerülsz, kamatjával együtt visszafizetsz.

Édes székely népem! A segítségre szükséged van, mert ha szomszédunknak, vagy jó kománknak a háza ég, vagy valami baja történik, ugy-e mint sietünk valamiben segítségére lenni és mily jól esik a segítség? Bajaink között ismerjük meg, kik a barátaink. Ámde amiképen kománk sem nézheti tétlenül, hogy mi miképen igyekszünk őt kihuzni a bajból, mert hisz mi csak segíthetünk, de ő neki éjjelét nappá kell tenni, hogy leégett házikója újra tető alá kerüljön, azonképen kell neked is a legnagyobb kitartással, odaadással működöd, hogy bajodból megmenekülj.

A beteg gyógyításánál el kell enyésztenni azokat az okokat, amelyek miatt a betegség főnáll; ha a betegséget előidéző okok közül egy is főnmarad, soha sem lesz teljesen egészséges a test. Így kell elenyésztenni azokat az okokat is, amelyek miatt te székely népem bajba jutottál, de a gyógyítást neked kell kiállanod, s neked kell mindent megtenned, hogy teljesen helyrejöhess. S ha a beteg teljesen meg akar gyógyulni, akkor követnie kell a legkisebb részletekig az orvos rendelkezését; így kell tenned neked is, ha ki akarsz épülni, mindenben kövessed hát a jóvalodért küzdő emberek tanácsát, utmutatását!

Ezenkívül dolgozzatok és imádkoz-

zatok, mert ez az emberi élet legfőbb rendeltetése; mert aki hiven dolgozik és igazán imádkozik, azelőtt nem zárulnak be a mennyország kapui. Hogy pedig valaki terhes munkájának méltó jutalmát vehesse, nem elég annak csak dolgozni, annak tanulni is kell. A tudomány olyan kincs, melyet a rozsdá meg nem emész, tolvajok el nem lopnak, hanem gazdája munkájára fényt áraszt és boldogságot fakaszt.

Megalakultak községenként az olvasókörök, ifjusági egyletek, de te székely népem, mintha igazán el akarnál pusztulni, nem keresed fel azokat, úgy tész, mint a melyik beteg az étellel leszámolt; ha jobban lesz az se baj, ha meghal az se baj, szóval már nem törődik semmivel. A körök vezetői, kik odaadással dolgoznak a ti javatokon, a legnagyobb lelkesedéssel akarnák számotokra megnyitni a tudományok kincses házát, de fájdalmas szívvel kell belátniok, hogy sem az ifjakkak, sem az öregeknek nem ezen jár az eszük, hanem olyanon, amiben nem haszon, hanem igen nagy kár van (Tisztelet a ritka kivételnek.)

A régi híres székely vitézség korcsmai virtuskodássá kezd vedleni. Kell nagyobb bűn, mint véres verejtékkel szerzett garasokat a korcsmában eldorbézolni. Kezdetben, gonosz az olyan ember, a ki gyermekei szájából kiveszi a falatot, hogy hasonló bűnös cimboráival megihassa!...

A „SZÉKELY-UDVARHELY” TÁRGÁJA.

Titkári jelentés

a helybeli tanári kör múlt évi működéséről.
(1. folyt.)

A november 28-iki gyűlésen Petrányi Miklós Ausztriában és Németországban tett iparművészeti tanulmányutjáról tartott érdekes felolvasást. Beszámolva az idegen iskolákban szerzett tapasztalatairól, örömmel konstatálta, hogy a magyar iparművészeti iskolát a bécsi után sok tekintetben a második helyre kell tenni. Utazásának célja a szaktanítás körébe tartozó diszitó és ipari rajztanítás tanulmányozása volt. Bécs, Linz, Salzburg, München, Nürnberg, Berlin, Drezda, és Prága városainak iskoláiról képet nyújtott felolvasását azzal végezte be, hogy Magyarországnak rendkívül jövője van a nemzeti iparművészet sikeres fejlesztésében, csak az a baj, hogy a magyar társadalom nem tudja még annak szükségét megérteni. Figyelmébe ajánlja a szaktanároknak, hogy azt a tanulókkal megkedveltetni igyekezzenek.

A kör a tanulságos felolvasást elismerő köszönetével honorálta.

Az 1904 jan. 23-iki gyűlés tárgyat Dr Soly-mossy Lajos igazgatónak a tanárok gyakorlati képzéséről tartott szabad előadása képezte. Fej-tegetéseiben abból indult ki, hogy a tanügy korszerű fejlődése szükségessé teszi, hogy a közép-iskolai tanár mindinkább birjon gyakorlati képzés-sel. Főszempontjai ezek: „Fizikumilag nem oda való embert nem kellene a tanári pályára bocsá-tani, hanem csak olyanok válasszák e pályát, a kik minden tekintetben megfelelők. A minta gym-

nasiumot és Eötvös kollegiumot mostani szerve-zetükben több oknál fogva nem tartja célszerű-
nek. A tanárjelöltek szerezenek gyakorlati kép-zést gyakorló iskolákban, de annak növéndekei vegyesek legyenek. Ne tisztán a teoria, hanem a gyakorlat és az élet vétsések figyelembe.” — A kör élénk érdeklődéssel és osztatlan helyesléssel hallgatta végig a biztos megfigyélésen és gazdag tapasztalatokon nyugvó gondolatmenetet.

A február 20-iki gyűlésen Kovács Dániel gyakorlati tanítást tartott az V. gymnásiumi osztály latinnyelvi tananyagából. Tártyként Ovidius Fastija 3. könyvének 809—848. sorait tüzte volt ki. A felolvasás, melyhez mélyreható eszmecsere fűződött, felolvasónak célirányos paedagogiai eljárásról tett elvitázhatatlan tanúbizonyosságot és a hallgatók igazi élvezettel kísérték a bizonyára sikeres tanítás menetét.

A február 27-iki gyűlésen azok a bizottsá-gok alakultak meg, a melyeknek a közgyűlés elő-készítésének munkája jutott feladatául. Április 18-án ugyancsak a közgyűlés ügyében tartottunk eszmecsérét, illetőleg jutottunk egyik-másik tekintetben végleges megállapodásra.

E gyűlésre szomorú kötelesség is várt. Öszinte fájdalomunkat tolmácsoltuk ama vesztesség felett, mely Mihálovics Béla elhalálozásával kör-rünket érte. Mély megilletődéssel és a legbensőbb érzés melegével róttuk le kegyeletünk adóját az elhunynak emléke előtt. A szeretet és az elismerés virágaiból font koszorút helyeztünk ravatalára.

Szeretettel érdemelt, mert lénye csupa szív és szeretet volt; a legosztatlanabb elismerésre volt méltó, mert munkás és úgy a tanügy, mint a magyar irodalom terén is fáradszhatatlan buzgalmu férfiú volt.

Érdemeit jegyzőkönyvileg örökítettük meg, de nem tehetem, hogy e helyen is ne elevenitsem föl emlékezetét. Pihenjen békében a föld minden fájdalmat megszüntető csendes ölében egy rövid bár, de sikerekben gazdag ambícióval való betöltése után. A halála következtében meg-üresedett pénztárosi állásra Petrányi Miklós tanárt választottuk meg.

A jelzett gyűléssel véget ért az 1903—904. évi értekezleteink sorozata és csak az egyes bi-zottságok maradtak állandó működésben. Fárado-zásainkat siker karonázta. Julius 2-án virradt fel a vendégek ideérkezésének napja. A város ünnepi dísz tölött, minden házról zászlók lengtek alá. Több mint 100 tanár látogatta meg városunkat. A társadalom minden rétege, a tanárság, a többi honoráciorok, a kereskedő-, iparos- és gazdálkodó-osztály, a lakosság kiesinye, nagyja mind ott volt a fogadtatásnál a maga szives figyelmével, a maga önzetlen vendégszeretetének spontán megnyilatko-zásával. Vendégeink sorában alkalmunk volt nemzeti kulturánk egyik-másik díszét és kiváló képvil-selőjét üdvözölhetni; így Beöthy Zsoltot, Boncz Ödönt, Alexander Bernátot, Négycsényi Lászlót stb. A közgyűlés július 3. és 4-én folyt le nagyszámu hallgató közönség jelenlétében. A felolvasó asz-talnál Nosz Gusztáv képviselte a kört „Eszmék a magyarnyelv és különösen az irodalom si-keresebb tanításához” c. és tetszéssel fogadott felolvasásával. A vendégek tiszteletére rendezett ismerkedő estélyen, a banketten, nemkülönben a hangversenyen Székelyudvarhely színe-java volt jelen; egyszóval a város kitett magátért.

Vendégeink július 4-én elhagyták Székely-földünket és a legjobb emlékeket vitték magukkal otthonukba.

(Folyt. köv.)
Nosz Gusztáv.

Hej mert nincs is tán közöttünk olyan ember, kinek az kiteljük, így hát a korcsmába járó emberek bünt, nagy bünt követnek el mind. Egy csepp ital kívánja a másik cseppelt, a tegnap megivott kívánja a maít is, aki egyszer belekóstolt, kívánja az mindig és ennek hatás alatt sokan elzüllöttek, sokan dologtalanok lettek s velük együtt romlott, elpusztult a család és a birtok.

Hova-tovább a templomok mind üresebbek lesznek, a férfi-nép a sok dologtól, még arra sem ér rá, hogy az Isten házába menjen; nem így volt ez nem sokkal ezelőtt! Ugyan mi dologod lehet, székely népem, vasárnap is? Hiszen ha jó lélekkel dolgoznál, a munka-napokon, minden munkádat könnyen elvégezhetnéd. Hogy nem jól dolgozol, idődet nem használod fel, mutatja az is, hogy az Istennek szentelendő napot a hanyagság és lustaság helyreállítására akarod fordítani. Önkénytelenül eszünkbe jut az a közmondás: »Ki a templomot kerüli, az a korcsmát megkeresi.«

Oh járjatok el a templomba, a hit munkára tanít, reménységet költ; elűzi a kételkedést, elégedetlenséget. Istennél keressétek a vigasztalást és ne az italnál, mert az Isten megvigasztalja szenvedő lelkeket, de az ital még jobban megkeseríti azt

Gyáva, a ki a baj előtt meghátrál, az erős lelkű szembe néz vele; akinek ajtaján egyik baj bekopog, csakhamar betolakodik oda a másik is, a harmadik is; ha csak lehet az első nem kell beereszteni, Istenben vetett hittel, bizalommal, megfeszített munkával kell azt házunkból kiűzni.

Édes székely népem ébredj fel! Ébredj fel, mert bajban vagy! Hiszen ha nem volnál bajban, szerető anyád, édes bazád nem küldött volna segítséget és jószágos embereket a te segítségedre s ha te a bajt nem látod, akkor nem gondolkodol, ha pedig látod, de lekicsinyled, akkor belejutsz a végpusztulásba, mert tudnod kell azt a közmondást: »Habár a baj még kicsiny, lekicsinyelni még sem szabad, mert megnőhet oly nagyra, hogy többé helyrehozni nem lehet.« Azt tudom, látom jól, hogy nincs jó sorod. Mozdulj meg tehát és tégy meg mindent, hogy sorsod jobbra forduljon.

Forduljatok bizalommal, szeretettel a vezetőitekhez, azok lelkesedéssel tesznek mindent értetek, ha bennetek is odaadást, lelkesedést látnak, sőt ha nem látnak sem hagyja el őket a krisztusi türelem, mert ők jól tudják, ha erős akarattal küzdenek a te jóvöltödért és küzdenek a te felébresztéseden, lassanként átlátod, hogy a te vezetőid neked a jegyobb akaróid s mikor felébredsz, akkor fogod látni, mily hosszú időt töltöttél lusta álomban.

Dolgozzatok és imádkozzatok!

Dolgozzatok nemcsak kézzel, hanem ésszel is. Most, midőn a hosszú téli estén téllenségre vagytok kárthatva, kerüljétek az olyan helyet, hol testetek és lelketek megmérgeződik; keressétek fel a gazdaköröket, olvasó- és ifjusági-egyleteket, hol sok szépet és jót hallotok, amely hozzá fog járulni, hogy terhes bajtokból kikerüljétek. Járjátok hiven a templomot is; legyen lakházatok is templom, hol kicsinyeitek szeretetet és istenfélelmet tanulnak és akkor Isten áldása fog házaitokra szállni.

Ha majd újra boldogság fog beköltözni a székely nép kunyhóiba, a Nagy-Küküllő hullámai nem susognak akkor oly szomo-

ruan, megfizeti a székely akkor a kölcsönt, mert a székely csak akkor marad valakinek adósa, ha meghal.

Szász Béla.

A gyermekvédelem szervezése Udvarhelymegyében.

(Folyt. és vége.)

Ha van egyesület, mely az élővagyó csábitókat üldözi és azokat perelni segíti, nagyon könnyű a gyermek- és nőtartáshoz szükséges anyagi eszközöket előteremteni, ha a természetes apa tehetős. Egy szegénységi bizonyítvány, a gyermek anyakönyvi kivonata, egy kis bizonyítása az apaságnak, szükség esetén a nő részéről teendő eskü kell hozzá, hogy a járásbíróság a természetes apát pénzbeli segítségre ítélje el, melyből nemcsak a gyermek, hanem az anya is eltartható.

Az egyesület csak szerzője, megindítója és közvetítője az eljárásnak, őt csak annyi teendő terheli, hogy a szegénységi bizonyítvány alapján a törvényszék révén ingyen ügyvédet szerezzen és ha a leány-anya kiskoru, az otthon levő apát, mint a leányasszony természetes gyámját reábirja a per megindítására.

4. A törvénytelen gyermekek elhalálozása iszonyu arányokat ölt. Ez a sajnos körülmény elég fontos arra, hogy az erkölcsösen élő jótékony társadalmat segítség adásra bírja. De a ki álszemeremből nem akar segíteni a törvénytelen gyermekek, segíthet a törvényes ágyból származottakon. Ezek között is számos az elhagyott. A gyermekhalandóság legnagyobb a törvénytelen gyermekek után azoknak, kik bár törvényes házasságból származnak, de az anya tejtől elválasztottak. Ide tartoznak a gyári munkások, a nap-szamosok, a kivándorlók, a megélhetést idegen földön szerzők gyermekei.

A székelyek ezeknek nagy kontingensét képezik.

A gyermek születésekor szép és jól táplált. Idegen helyre kiadva dajkaságba, vagy haza küldve a nagyanyához, a gyermek a neki meg nem felelő és rosszul elkészített mesterséges tápláléktól nemsokára beteg lesz és elpusztul, vagy elcsenevészedik.

Ezen a szomorú állapotban igen határozottan lehetne segíteni. Nem kellene egyebet tenni, mint az asszonyokat lebetegedésük után haza hozatni és őket azzal a feltétellel, hogy a gyermekeiket szoptatni fogják, megfelelő munkával ellátni vagy anyagilag segíteni. Ha a haza hozatal nem lehetséges, ily székely asszonyokat tartózkodási helyükön kellene segíteni, ha gyermekeiket szoptatni hajlandók.

Az első életév halálosaiteinek igen tekintélyes része csökkenne ez által. Hogy ez a segítség pénzbe kerülne, az bizonyos, de igazi székely akció volna.

5. Az így megtartott gyermek még azután is, az elválasztás után is, annak a veszélynek van kitéve, hogy elpusztul, mivel a legjobb mesterséges tápszer, a jó tehéntej hiányzik, vagy nem szerezhető be, mert eladásra kerül és ha mégis van, rosszul készül el és a gyermek megbetegedéséhez vezet.

Az állam támogatja a szegény embereket a tehén vásárlásban és tejgazdaságban. Ennek pártolása, a tehéntej árusítása, esetleg ingyen kiosztása nyári hónapok alatt, a tej célszerű eltartásának tanítása, pasteurizálása, sterilizálása, ezek volnának azok a teendők, melyek megoldására a gyermekvédő egyesületnek fáradni lehetne.

6. Az analfabétáknak iszonyu nagy a száma. Az igaz, hogy az írni, olvasni nem tudók legnagyobb része a nemzetiségek lakta vidékeken fordulnak elő, de a székelység nyugtalan életmódja, főleg a kivándorlás vonja maga után, hogy az otthon maradtokról senki sem gondoskodik kellően. A gondoskodás hiánya az óvoda és iskola kerülésével van összekötve.

Az óvoda és iskola-köteles gyermekeknek törvényszerinti reászorítása az óvoda és iskola látogatására volna egy igen nemes feladata a gyermek védelemnek. Az óvoda és iskola nemcsak tanítja a gyermeket, hanem határozottan hozzájárul annak neveléséhez, erkölcsének megtartásához és foglalkoztatás révén távol tartja a züllesztől.

7. A legutolsó helyen említem, mint legfontosabbat a gyermekek nevelésének ellenőrzését. Ezen a téren is nagyon szembetűnő az a haszon, melyet az állami gyermekmenhelyek a társadalom szegényebb részére hozni fognak. Általánosan

tapasztaljuk, hogy földmiveseink, parasztjaink nagyon bizalmatlanok az uri osztályllyal szemben, és nehezen bírhatók reá arra, hogy eddigi szokásaikon, életmódjukon, földmivelésükön, iparukon változtassanak, még ha e változás feltétlenül nagy előnyükre szolgálna is. A népnek egyes barátai fáradoznak szóval, tettel, felolvasásokkal, lapok járatásával. Az eredmény vajmi kevés. Ilyen törekvések után is csak ott van a paraszt, a hol 100 évvel ezelőtt volt.

Az állami gyermekmenhelyek programja az, hogy a felvett gyermekeket a földmivelés és iparnak oly ágaira neveli, melyek a megélhetést biztosítják és e célból a gyermekeket előszeretettel földmivés és iparos embereknél helyezi el és pedig oly vidéken, hol a megélhetési ágak célszerűen műveltetnek és oly embereknél, kik a gyermekeknek erre való nevelésére hajlandók. A gyermekmenhely a felvetteket 12 éves korukig gyermekeknek tartja és neveli, de a 15-ik évig tartó 3 esztendőben komolyan reá szorítja valamely oly életpályára megválasztására, melyben nemcsak jövőben megélhet, hanem a mely már 15 éves korában, mikor az állam segítése megszűnik, a segítség nélkül való megélhetést biztosítja.

A gyermekeknek ily célszerű elhelyezése azon pár forint révén, melyet fizetünk, igen könnyen sikerül és csodálkozni lehet azon, hogy egyes községek 12 éven felüli gyermekeket beküldenek, mivel azokat elhelyezni nem tudják.

Ennek a gyermekmenhelyek által követett közvetítő eljárásnak követése igen nagy haszonnal járna és az ezt végző gyermekvédő egyesület nemcsak jót tenne az elhagyottakkal, hanem befolyást gyakorolhatna arra, hogy miképpen neveltesse az egész vidék gyermekeit.

Dacára az állam nagy mérvű pártolásának ép oly földmivelési ágak, melyekben az otthon maradt asszonyok és gyermekek végzik el a teendők legnagyobb részét és melyek éppen jövedelmezőbbek, maradnak parlagon. A gyümölcs és konyhakertészet, az eperfa ültetés és selyem bogár tenyésztés, a komlótermelés stb. Ezeknek fejlesztése az állami gyermekmenhelyek által tervbe van véve és én Kolozsvárt a gyermekmenhely kertjében oly berendezés létesítésén fáradozom, mely mintát képezne arra, hogy miképpen lehetne a szegény embernek is aránylag csekély föld területet szépen megművelni és kihasználni.

Az 1898. évi XXI. t.-c. állami feladata emelte a gyermek védelmet Abban a szabályrendeletben, mely e törvény végrehajtására kiadott, a burokratismus levetette ridegségét és a legnemesebb érzések által vezetve magához emelte fél az elhagyott gyermekeket. A leghidegebb ember szívé is felmelegíti a gyermek kedélye, naiv volta és romlatlan vidámsága és megindítja a gyermek betegsége és árvasága. Mennyivel inkább kell, hogy meghassa az elhagyott gyermekek sorsa a jótékonyssággal foglalkozó, nemes gondolkodású, érző szívvvel bíró társadalom szívével.

De nem csak érzelmi okok teszik mindnyájunk kötelességévé, hogy az állam által szervezett gyermekvédelemben részt vegyünk, hanem az azt akarjuk, hogy az állam akcióját siker koronázza és hogy a betegápolási alaphoz való hozzájárulásunk eredményesen kihasználtsáék, oda kell állanunk segítő társaknak.

A gyermekvédelmet régóta gyakorolják, de rossz eredménnyel. Sem a hatóságok, sem a társadalom, sem az orvosok külön-külön nem képesek a feladatot jól megoldani. Az államosított gyermekvédelem azonban oly szervezett teremtett, mely a hatóságok sorompóba állítása, a társadalom bevonása és orvosoknak ellenőrzésre való alkalmazás által lehetővé teszi azt, hogy a gyermekhalandóság tetemesen csökkenjen és annyira segít a csecsemőkön, hogy azoknak halandósága a régebben tapasztalt 80 százalékról 20, sőt 16-ra száll alá.

A cél nemes, az eredmény biztató, bontsa ki tehát a társadalom a gyermekvédelem zászlaját és alakítson itt Udvarhelymegyében gyermekvédő egyesületet.

Kolozsvárt, 1904. november hó 5-én.

Genersich Gusztáv,

a kolozsvári áll. gyermekmenhely igazgató-főorvosa.

A kereskedelmi minisztérium költségvetése.

Az 1905. évi költségvetés a hozzá való indoklással most hagyta el a sajtót. A tárca keretében a kiadások főösszege, a múlt évi előirányzathoz képest, kerek 26 millióval apadt s 272.276.367 K-ra rug. Ez az egész megtakarítás a beruházások rovására megy, mely a múlt évi 76.793.030 millióhoz képest csak 48.788.667 millió K-ra megy.

Egyházi élet

Az udvarhelykői Dávid Ferencz Egylet f. hó 16-án Homoródszentmártonban tartotta őszi közgyűlését a tagoknak és közönségnek, a beállott hideg ellenére is meleg érdeklődéssel. Ez az egyesület, mely az unitáriusok első püspökének nevével van elnevezve, ma már annyira ismert és népszerű, hogy ha az Erdélyi Magyar Közművelődési Egylet nevének négy betűvel való jelzése: EMKE alatt mindenki tudja mit értsen, úgy bizonyára a D. F. E. betűk alatt is az olvasóközönség előtt ismeretes ez a valláserkölcsei egyesület, mely októberben jubilálta fennállása 20 évét kolozsvári közgyűlése alkalmából. Az egylet tagjai vallásfelekezeti különység nélkül csoportosulnak a nagy cél munkálására, asztalánál felolvassanak, szavalnak nők, férfiak, tanítók, lelkészek. A szentmártoni közgyűlést is — mint rendesen a többi is — istentiszteletet vezette be. D o m b i János helybeli lelkész mondott alkalmi oratiót és buzgó imát. Azért jeleztem alkalminak az oratiót, mert megemlékezés volt az a 325 éve elhalt Nagy Dávid püspökről és a szentmártoni hívek áldozatkészségével ujonnan bádogozott toronyról. Beszéd előtt és bejáró ima után az ottani földműves dalárda énekelte úgyesen a Gy ö r f i István tanító vezetésével. S á n d o r Gergely derzsi lelkész-elnök mondott tartalmas megnyitót a töle megszokott ékesszólással, mely után Ü r m ö s i József homoródszentpáli lelkész tartott sikerült felolvasást „Könyvtárunkról és az olvasásról” címen. S á n d o r Ida muzsnai áll. isk. tanítónő szavalta el érdekes és hatással Várady Antal „Az utolsó sor”-át. Elnöki zárószóval véget ért a közgyűlés ünnepélyes része. Meg kell azonban még emlékezni az önkéntes dalkör szerepléséről, mely a többek között Becker „Kápolnáját” adta elő ifj. Deák Mózes tanító vezetésével szabatosan, úgyesen. — 10 pernyi szünet után az iskolában újból megnyitott a közgyűlés, hogy hallgassa meg és hitelesítse a Vári titkár tollát dicsérő — mult ős jegyzőkönyvét. Könyvtári és más keblű dolgok elintéztetvén, elkövetkezett az idő, hogy ebédeljünk. Sokat nem is kellett hivatni senkit, mert egy perc alatt a fehér asztalok nemcsak megostromolva, de elfoglalva valának s nemsokára megindult a pohárköszöntők áradata. Felköszöntve lettek: a D. F. E. központi elnöksége, Sándor Gergely köriről, Egyed Ferencné alelnök, Vári Albert titkár, Ürmösi József felolvasó, Dombi János napi szónok, Sándor Ida szavaló, Kisgyörgy Sándor, Bedő József, Györfi István és Deák Mózes karmesterek, a jelenlevő hölgyek — és e sorok írója. Ebéd után az ifjuság táncra perdült s járta kedvvel a késő éjszakai órákig . . . —r. —s.

Külömfélék.

Osdolai Gróf Kuún István.

1841. † 1904.

A vitéségéről, hazafiságáról, nemes emberbaráti szeretetéről nevezetes Gróf Kuún-családnak, mely előnevét a háromszékvármegyei Osdola községről ija s melynek tagjai századokon keresztül Erdély legelőkelőbb nemzetségeivel: a Keményekkel, Bethlenekkel, Barcsayakkal, Gyulayakkal, Rhédeyekkel, Telekiesekkel, Nopcsákkal, Inczedyekkel, Kornissokkal, Ugronokkal, Bruckenthalokkal s másokkal házasságot és sógorosodtak össze — egy igen tekintélyes tagja hunyt el f. hó 21-én Algyógyon.

A megboldogult főúr osdolai Gróf Kuún István, aki életében szintén gyakorolta őseitől örökölt jótulajdonságait; költeményei is jelentek meg osdolai Gróf Kuún Gézának ajánlva, nagy műveltségű ember volt; az angol, francia, német és spanyol irodalomból is nem egy igen jól sikerült költeményt fordított magyarra.

Hült porait **folyó hó 25-én** (pénteken) **d. e. 10 órakor** vármegyénk **Bögöz** községében fogják a családi sírkertbe öröknyugalomra helyezni.

Családja a következő gyászjelentést bocsátotta ki:

Özvegy Gróf Kuún Istvánné szül. Gróf Bethlen Róza úgy a saját, mint unokatestvérei Ugron János, Ugron Zoltán, Weérné Ugron Margit és Keceli Sándorné, nemkülönben az összes rokonok nevében mélyen szomorodott szívvél tudatja, hogy feledhetetlen férje, illetve unokatestvér és rokon osdolai Gróf Kuún István volt országgyűlési képviselő, törvényhatósági bizottsági tag, közgazdasági előadó, a szászvá-

rosi ev. ref. Kuún-kollegium főgondnoka, az E. M. K. E. ellenőrző bizottságának előadója stb. folyó évi november hó 21-én élete 63-ik évében hosszas szenvedés után elhunyt.

A boldogultnak hült tetemei f. hó 23-án d. u. fél három órakor fognak Algyógyon az evang. ref. egyház szertartása mellett Bögözbe szállítani, a hol folyó hó 25-én d. e. 10 órakor rövid ima után a család sírkertjében fognak örök nyugalomra helyezni.

Algyógy, 1904. november hó 21-én.

A rokonszenves, életében igen kedves főúr elköltözött. Nyugodjék csendesen az ősi székely anyaszék földjében, hova halála után is elhozni ohajtotta a rokoni szeretet.

— Törvényhatósági bizottsági tagválasztás.

Vármegyénk mintegy 54 kerületében üresedik meg a folyó év végével a törvényhatósági bizottsági tagsági hely. A választás idejét a decemberi közgyűlés fogja megállapítani valószínűleg. Folyó év végével a következő bizottsági tagok megbízatása jár le: Ambrus Márton korondi birtokos Korond, Ajtay János homoródsalmási lelkész Homoródsalmás, Balácsi István oláhfalvi k. bír. Oláhfalva, Barabás József vágási körjegyző Dobó, Bálint György székelyudvarhelyi timár Székelyudvarhely, Bence Lőrinc lövétei birtokos Lövéte. Benedek Elek budapesti író Magyarhermány, Benedek Kerestély bardoczi körjegyző Olasztelek, Biró Mihály zetelaki birtokos Zetelaka, Birton Mihály bordosi birtokos Rava, Csomor Gábor farkaslaki körjegyző Farkaslaka, Ferenczy Lajos felsőboldogasszonyfai körjegyző Bikfalva, Flepsz József parajdi k. pénztárnok Parajd, Dr Fuchs Vilmos erdeki körorvos Derzs, Gagyi Lajos etédi birtokos Etéd, Gálffy Kálmán székelykereszturi főszolgabíró Kőröspatak, Gáspár Sámuel fülel birtokos Olasztelek, Gáspár Zsigmond martonosi birtokos Tordátfalva, Gergely Mózes homoródszentmártoni birtokos Homoródszentmárton, Gombos Sámuel székelykereszturi tanár Kobádemeterfalva, Györfi János Ferenc atyhai birtokos Atyha, Györfi Sámuel siklódi birtokos Siklód, Jakabházy Sámuel székelykereszturi főbíró Székelykeresztur, Kányádi Miklós nagygalambfalvi birtokos Nagygalambfalva, Kecskés László ravai birtokos Rava, Kisgyörgy Sándor vargyasi esperes Vargyas, Dr Kovács Albert székelyudvarhelyi ügyvéd Székelyudvarhely, ifj. Kovács Mózes felsősófalvi birtokos Felsőófalva, László Péter alsósiménfalvi birtokos Kobádemeterfalva, Mihály Lajos lövétei birtokos Lövéte, Molnár Károly székelyudvarhelyi tanár Székelyudvarhely, Nagy József olaszteleki birtokos Olasztelek, Papp Lőrinc máréfalvi birtokos Fenyéd, Papp Mózes székelykereszturi birtokos Székelykeresztur, Patakfalvi Sámuel énlaki birtokos Tordátfalva, Pál István orozszegei birtokos Oroszhegy, Péter Károly alsóófalvi esperes Alsóófalva, Sándor Ferenc homoródszentpáli birtokos Városfalva, ifj. Sebők Márton küküllökeménfalvi birtokos Fenyéd, Simó János bogárfalvi birtokos Farkaslaka, Simó Ferenc atyhai birtokos Atyha, Solymossy Endre székelyudvarhelyi tanár Bikfalva, Szabó Gergely zetelaki birtokos Zetelaka, Szabady Tivadár homoródszentmártoni főszolgabíró Farczád, Szakács Péter szenterzsébeti birtokos Ujszékely, Szombathalvy Lajos székelyudvarhelyi rendőrfőkapitány Homoródszentmárton, Tamás Ágoston orozszegei birtokos Oroszhegy, Tamás István szentkirályi lelkész Tibód Tankó Ignác, szentgyházaláhfalvi birtokos Oláhfalva, Vajda Ferenc farczádi körjegyző Farczád, Vass Mihály orozszegei körjegyző Korond, Veress Mózes felsősófalvi tanító Felsőófalva és Vitályos Albert szentábrahám körjegyző Kissolymos választási kerületben.

— Rákóczi-ünnepély kézimunka kiállítással és vásárral.

A helybeli állami polgári leányiskola vezetősége, Schiller Irma igazgató és a tanzenélyzet valóban hazafias, de egyszersmint szívet-lelket mívelő és fölemelő ünnepélyt rendez folyó évi december 4-én a Budapest-szálló új szintermében. Az ünnepélyt egy 17 pontból álló választékos műsor képezi, amelyet jövő számunkban egész terjedelmében közlünk. Ezzel mutatkozik be az intézet szellemileg és adóz hazafias érzelmeivel nagy Rákóczi Ferenc emlékének. A gazdag műsort pedig a növendékek még gazdagabb kézimunka-kiállításának bemutatása és a munkavásár követi. Ha tekintetbe vesszük, hogy nálunk általában igen sok helyen csupán a muló gyönyörök képezték eddig a fölvet, melyből igen sokszor cifranyomoruság származott, lehetetlen teljes elismeréssel nem szólunk az állami polgári leányiskola új irányu és sokkal helyesebb működéséről. Mert mindnyájan, akik a mai életviszonyokat többé-kevésbé ismerjük, legjobb meggyőződéssel állhatjuk, hogy a megélhetéshez nem-

csak tudomány, hanem főképp gyakorlati tudás és odaadó munkaszeretet szükséges. Ezt a célt pedig a polgári leányiskola vezetősége aligha közelítette volna meg jobban, mint a küszöbön levő hazafias ünnepélyvel és kézimunka-kiállítással, mely nemcsak törhetetlen hazafiságra, hanem igazi munkaszeretetre, a munkás élet becsének emelésére sarkalja növendékeit; szívükbe vési amaz életbölcsest, hogy dolog nélkül nincs megélhetés. A szülők s mindazok, akiknek lelkében hazafiság, a szép és jó iránt érzék van; akik lelkesedni kívánnak a multak emlékének s gyönyörködni a jelen alkotásaiban, bizonyára megjelennek és ezzel, mintegy jutalmazni fogják az állami polgári leányiskola vezetőségének éjjelnappal tevő fáradhatatlan munkásságát, melynek eredménye az a mesés kézimunkacsoport, ami bemutatásra kerül december 4-én.

— **Jóváhagyott alapszabályok.** A földművelésügyi m. kir. miniszter a vármegyénkben levő Tordátfalvi, Ujszékelyi és etédi gazdakörök alapszabályait 100476., a fenyédi gazdakör alapszabályait 100475., a felsőrákos, sükői, vágási, muzsnai és homoródsalmási gazdászövetségek (gazdakör) alapszabályait 100846. szám alatt jóváhagyta, illetőleg a bemutatási záradékkal ellátta.

— **Éjjeli párbaj.** A következő esetet lapunk egy barátja beszélte el nekünk, miután előbb a legkisebb szedő gyereket is megeskette a titoktartásra. Az eskü elhangzott és barátunk beszélni kezdett:

— Amint tudjátok én imádom a holdfényes és csillagos éjszakát. A napokban künn sétáltam a Deák-téren még akkor is, mikor a felső templom órája rémesen és regényesen kongatta az éjjelt. Fényesen világított a tele hold s a kemény tiszta levegőben megsokszorozva látszott a csillagok ragyogása. Egyszerre csak hangos sóvárlás zaja zavarta meg a szellemek órájának ünnepélyes csendjét, a mely a református templom árnyékából a kollegium felől hallatszott.

Amint halkán és óvatosan közelebb lopódtam, két sötét alakot pillantottam meg a kollegium előtt. Szabálytalan időközökben ide-oda mozgó baljóslatu alakokat, akik — úgy látszik — hasztalan igyekeztek a lázadó földet talpaik alatt megállítani.

— Hová megyünk, — hangzott a legmélyebb basszushan — erre ne, beleesünk a Küküllőbe, itt a barátok temploma!

— De kérlek... hukk! hisz ennek csak egy tornya van — replikázott egy kappan-tenor.

— Részeg, vagy nem lát — fordult kétségbeesve a basszus a holdvilághoz — minnek is iszik az ilyen... ilyen... hát nézd meg... egy... kettő... kettő van annak, nini le is dül... de nem erre.

— Te vagy részeg... hukk! Jaj de rosszul vagyok! Egy az nem kettő... de dőlni dől... hukk! Menjünk innen...

— Nem én... hadd üssön agyon mind a kettő.

— Egy...

— Mondom, hogy kettő!

— Egy... hukk!

Gyors elhatározásra valló, rövid tartamu,

de erős csattogás hangja hatolt a füleimhez,

utána rövid mélyes csend, melyet szemrehányóan, remegően szakított meg a kappan-tenor:

— Te engem... mint egy kutyt hukk! hukk!

— Első az igazság — szólt ünnepélyesen a basszus, hasztalan kísérleteket téve, hogy megállhasson a sarkán — azért szeretlek... de két tornya van...

— Kettő — zokogta sűrű csuklás közt a tenor — meg vagyok gyalázva, megöltél... hukk

Jaj de rosszul vagyok!

— Hát menjünk a Rózsaszín Vizilóba — indítványozta megindult hangon a másik.

És utrakelt az éjjel két szomorú lovagja bizonytalan imbolygó léptekkel s csak néha zavarta meg a komor éjszakát a tenor fel-feltörő zokogásba fult szava:

— Meghaltam... meg vagyok ölve...

— **Takonykór.** Ez a rettenetes állapotbetegség a vármegyénk szomszédságában levő Kacza községben járványosan fellépett. Zonda József törvényhatósági m. kir. állatorvos széleskörű vizsgálatokat folytat s megszemléli mindazon lovakat, melyek a folyó évben Kaczáról vármegyénkbe kerültek. Nem tudjuk eléggé inteni gazdaközönségünket, hogy eme veszedelmes állapotbetegségtől óvakodjanak. Ez különösen a szomszédos községeknél szükséges, ahova igen könnyen behurcolhatják a loállományt gyakran teljesen kipusztító bajt.

Közgazdaság.

A Magyar Gazdák Vásárcsarnok Ellátó Szövetkezete jelentése a „Székely-Udvarhely” számára 1904. okt. 21-ről.)

A beállott hideg időjárás a levágott sertések, malacok, baromfi, valamint vad-félék beküldésére igen kedvező s e cikkben az utóbbi napokban élénk forgalom fejlődött ki. — Gyümölcs termelőink közül azoké, kik a gondos és helyes szedés, válogatás és csomagolás keresztülvitelén fáradoztak a bő termés és a nagy hozatalok dacára is értékesíthetők, mert a felszállított alma s körte legnagyobb része ütődött s a helytelen csomagolás következtében még inkább elértéktelenedik. — Így az igazán szép gyümölcsnek jó kelendősege van. — Vaj irányzata változatlanul szilárd. — A tojás piacon friss, prima árban teljes a hiány. — Az ezen időszakban jó tojásban rendszerint beálló gyenge hozatalokat a némely vidéken jelentkező baromfivész még redukálja. — Burgonyában az irányzat egyelőre változatlan s válogatott, szép árú sima elhelyezést talál. —

Az Udvarhelyvármegyei Gazd. Egyesület elnökségétől.

626—904 szám.

Hirdetés.

A gazdasági egyesület elnöksége közhírré teszi, hogy Füredi Lajos lentermelési vándortanár f. hó 24-én d. e. 9 órakor Székelykeresztúrt, 25-én Székelyudvarhelyt, 26-án Dályán, 27-én Oroszhegyen a lentermelésről előadást tart, mely előadásokra az illető községek és környékük gazdaközönsége meghívatik.

Az elnökség ez uton is kéri a lelkes, tanító és községi előjáró urakat, hogy a gazdaközönséget az előadásokon való megjelenésre huzditsák. Székelyudvarhely, 1904. nov. 16.

Az elnökség.

595—1904. sz.

Figyelmeztetés.

A takarmányszükség miatti magas takarmány ár sokakat arra bírhat, hogy nem számolva saját szükségleteivel, takarmányát eladja abban a reményben, hogy a vármegye inségbizottságától vagy a székelyföldi kirendeltségtől kedvezményes árban fogja szükségletét beszerezhetni. Felhívjuk már jó eleve a figyelmét a gazdaközönségnek, hogy az ily gazdák a nagymélt. m. kir. földmivelésügyi miniszter ur utasítása folytán kedvezményes áru takarmányra igényt nem tarthatnak.

Székelyudvarhely, 1904. nov. 8. Az elnökség.

636—1904. sz.

Felhívás.

Mindazokat, akik a múlt év őszén a székelyföldi kirendeltségtől egyesületünk közvetítésével nemes fajú baromfi kaptak, felhívjuk arra, hogy amennyiben a szaporulatból eladó állataik vannak, azt az egyesület titkárságánál jelentsék be, mert az egyesület közbenjöttével azok, amennyiben azok tiszta vérűek és szépen fejlettek, jó árban lesznek értékesíthetők.

A bejelentést kérjük legalább 10 nap alatt eszközölni.

Székelyudvarhely, 1904. nov. 22.

Az elnökség.

Mümalom eladás.

Az alóli brassói bank és raktárház részvénytársaság a brassói 9433 sz. tjkben A + 6253/2, 6256/2, 6257, 6261, 6301 és 6300/2 hrsz. alatt foglalt volt Binder-féle lisztelő malmot árverés útján a legközelebbi igérőnek el fogja adni.

A 142708 kor. 45 fill. bíróság megbecsült fekvőnek leírása s becslése eredetiben a helybeli kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóságnál 1904. évi 3793. szám alatt, vagy kivonatban ügyvéd Ádám Károly ur irodájában a hivatalos órák alatt, az eladási feltételek pedig az említett ügyvédi irodában betekintheők.

Ezen irodában a szóbeli árverés f. évi december hó 6-án délelőtt kilenc órakor 40200 kor. kikiáltási ár mellett fog tartani, melyen árverezni szándékozónak 4020 K bantpénzt kell készpénzben letenniök.

Az árverés berekesztése után a legközelebbi igérővel az írásbeli adás-vevési szerződés akkor fog megkötetni, mihelyt a vételár teljesen belesz fizetve.

A brassói bank és raktárház részvénytársaság.

Megbízható egyént, aki az irodai vezetésben jártas, 16 korona havi fizetés, teljes ellátás mellett, azonnali belépésre elfogad **MENYHART JÁNOS** körjegyző, Szentegyháza-oláhfaluban.

Kiadó lakás. Petőfi-utca 27. szám alatt levő emeleti lakás kiadó.

Réz- és ruggyanta-bélyegzők egyesek, hivatalok

testületek számára, valamint „Gumosít” jelű készülékek üveg, porcellán, vas-, bádóg, kő, fa, vászón, zsák, vitorlavászón, jute, posztó és állatok jelzésére, égető vasak, érc értékjegyek ajtó-táblák; bronz ajtó-tábla vésett névvel, horganyból fekete alappal öntött természetes fényezett betűkkel, ajtó- és kulcsszámok, monogramok pecsétnyomónak és ruhajelzéshez, valamint himzéshez, „Diadal” legolcsóbb és legjobb ruggyanta kézi-nyomda kaphatók és megrendelhetők **Betegh Pál** könyv-, papír-, író- és rajzszerszerezésében Székelyudvarhelyt, (Kossuth-utca.)

Faeladás. Patakfalva község közbirtokossága tulajdonát képező 2 hold területen, a tölgyfák 1904. november 27. d. e. 8 órakor nyilvános árverésen el fognak adni azonnali készpénzfizetés mellett. Kikiáltási ár 1285 korona. Feltételek Patakfalva községhez tartozó megtekinthetők. Patakfalva, 1904. nov. 13. S z a b a d o s József birt. elnök.

Legolcsóbb, legjobb divatlap

A „Budapesti Bazár”, mely tősgyökeres magyar ujságot a „SZÉKELY-UDVARHELY” előfizetői — különös kedvezmény gyanánt — **negyedévre 1 K 50 fillér helyett 1 K 30 fillérért** rendelhetik meg a „Székely-Udvarhely” kiadóhivatalában. A „Budapesti Bazár” irányja mindenkor összpontosul e három szóban:

Izlés! — Takarékoság! — Munka!

Gyümölcsfák, diszfák, bogyfák, akácok stb. fák beszerzésére a legjobb és leggazdagabb választéku beszerzési forrás a **Fischer és társa** 30 holdas faiskolája **Nagyenyeden.** Árjegyzékek magyar, német és oláh nyelven ingyen küldetnek szét.

A legjobb ültetési időszak az ősz.

Értesítés.

A n. é. közönség tudomására hozom, hogy **férfi- és női divatáru üzletemet** az új helyiségemben már teljesen berendeztem.

Miután főtörekvésem a jövőben is **legutányosabb árak** mellett az igen tisztelt vevőközhöz közeledni, becses figyelmébe ajánlom az

Őszi- és téli idényre

nagy választékban ujonnan beszerzett áruaktáromat, mely kiterjed úgy férfi- mint női ruhaszövetek, flanel és mosó velcek, jó meleg olcsó ruhák, női- és kész fehérneműek, kitűnő minőségben; kész női blousok, férfi- és fiu kész ruhák és kalapokban dusan felszerelve

Női- és férfi-szabó kellékek óriási választékban, honi vásznak, paplanok, szőnyegek, asztal- és ágygaratúrák és nagy kendőkben, továbbá ezer, meg ezerféle szakmámba vágó cikkekben nagy választékomban van, miáltal azon kellemes helyszelben vagyok, hogy a legmesszebb menő igényeket is kielégíthetem.

Kérem szükség-ete esetén nagy- és dus raktárom szives áttekintésére, hogy egyszersmind **előnyös és olcsó árainról** is meggyőződést szerezvén, legelőnyösebben beszerezhesse a ruházati és divat cikkeket ez idényre is.

A n. é. közönség szives támogatását kérve, maradok szolgálatára kész tisztelettel

Szenkovits János utóda,

férfi-, női divat- és közműáru üzlete
— Székelyudvarhelyt, fotér.

Kereskedők, iparosok, akik vevőközönségüknek saját cégükkel előj gyzési naptárt óhajtanak adni új-évi ajándéku, — saját érdekükben cselekszenek, ha **Betegh Pál** könyvnyomdájához fordulnak, ahol darabonként (már 25 drb vételnél) cégnyomásukkal 50 fillérért igen finom kiállítású előjegyzési naptárt kapnak.

BOR. Jó és olcsó asztali csemege és gyógyborok literenkint 28 krtól 1 frt 40 krig **Fernengel Gyula** bor nagykereskedésében kaphatók. 5 literen felüli vételnél külön kedvezményes árak.

Cimbalom iskola

öntanulásra.

Minden cimbalom kedvelő megtanulhat magányosan tanító nélkül cimbalmozni a **Kovács-féle** legújabb cimbalomiskolájából. Az iskola tartalma: 10 lecke, 10 rajz, 50 legújabb magyar nótával. Az iskola ára 10 korona. Kapható: **Kovács János** okl. cimbalomtanárnál Budapest, VII. Erzsébet-körút 5. sz.

Tessék elolvasni! Elovasatlanul le nem tenni s tovább ajánlani!

Székelyudvarhelyt a Fő-piactéren kiadók az alábbiak:

Iroda, vagy raktárnak való szoba; pincék, gabona-elárusító hely hámbárokkal; nyílt bazárnak átalakítható hely; fényképésznek, terve szerint átalakítandó helyiségek!

1. **Két udvari lakás,** — kívánság szerint újból átalakítandó — mely áll 2—2 szoba, konyha, kamara, pince és egyéb hozzátartozandókkal — a földszinten.

2. **Egy szép nagy világos szoba** konyhával — földszint az udvaron.

3. **Egy udvari szoba** magános lakónak, iroda helyiségnek, raktárnak, vagy szabónak műhelyül **azonnal kiadó.** — A 2. és 3. pont alattiak azonnal el is foglalhatóak, míg a többiek — megfelelő átalakítás után — Szent-Mihály napkor: **szept. 29-én.** A ház a város legforgalmasabb helyén van azért a lakások különösen alkalmasok azoknak, kiknek érdekük, hogy a főpiacon egyenek s a kapu elé kirakatokat tehesselek. Ezen helyiségek csakis csendes foglalkozású, gyermektelen családoknak, vagy magánosoknak k adtnak ki!

4. **Raktárnak** — gabonának vagy bárminek — 3 nagy száraz, szellős pince-helyiség azonnal kiadó és átadható!

5. **Gabona kimérő** és elárusító hely (kimérő hámbárokkal), kicsinyben való elárusításhoz kiválóan alkalmas és nagyforgalmu hely.

6. **Nyílt bazárnak** — megegyezés szerint átalakítható — kapualj!

7. **Önálló lakás** külön udvarral és kerttel, konyha kerítésnek különösen alkalmas, kitűnő és bővizű kúttal. Vidékről beköltözni akaró gazdálkodónak nagy udvarral. Fakereskedőnek, aki a hetipiacon vásárol be deszkát, fát és a helybeli iparosok stb.-inek elárusítja, kiválóan alkalmas, mert szemben van a fapiacal, a jó karba helyezett Gábor-utcában. Egy nagy és két kisebb szoba, kamara, egy igen nagy, valamelyes műhelynek alkalmas nagy világos, szellős pince-lakással; egy kisebb pince és egy földi pincével, istálló, szekérszín, nyitott és zárt sütő, sertés és csukol stb.-ivel felszerelve **azonnal vagy Szent-mihály naptól 3, vagy 6 évre kiadók s azonnal elfoglalhatók.**

Értekezhetni írásban vagy szóval a tulajdonosnál: **nagysolymosi**

Koncz Ármín gyógyszerészszel

az irodájában Székelyudvarhelyt.